

Pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk 529

Aktivní volební právo ve volbách do zastupitelstev obcí, městských částí a hl. města Prahy pro občany starší 16 let

Předkládá Vít Rakušan

I. Návrh změn zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

- 1) V části třetí čl. V se vkládá nový bod, který zní:
„2. V § 4 se číslo „18“ nahrazuje číslem „16“.
- 2) V části třetí čl. V se vkládá nový bod, který zní:
„3. V § 5 se za slova „každý volič,“ vkládá nová věta „který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let a“.“
- 3) V části třetí čl. V se vkládá nový bod, který zní:
„4. V § 5 se za slova „ten volič,“ vkládá nová věta „který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let a“.“

Dosavadní bod 2 se přečísluje.

II. Návrh změn zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

- 4) Za část třetí se vkládá nová část čtvrtá, které zní:

“ ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o obcích

Čl. VII

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 313/2002 Sb., zákona č. 59/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona 626/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 169/2008 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 246/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 72/2012 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 239/2012 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 24/2015 Sb., zákona č. 106/2016 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 257/2017 Sb., zákona č. 175/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., a zákona č. 263/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 16 odst. 2 se číslo „18“ nahrazuje číslem „16“.
2. V § 16 odst. 2 písm. a) se zrušují slova „a být volen“.
3. V § 16 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Občan obce, který dosáhl věku 18 let má právo být volen do zastupitelstva obce za podmínek stanovených zvláštním zákonem.“

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

4. V § 16 odst. 4 se číslo „18“ nahrazuje číslem „16“.
5. V § 17 se text „§ 16“ nahrazuje textem „§ 16 odst. 2“.
6. V § 17 se text „18 let“ nahrazuje textem „16 let“.
7. V § 17 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:
„(2) Oprávnění uvedená v § 16 odst. 3 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je v obci hlášena k trvalému pobytu, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.“

Současná ČÁST ČTVRTÁ se označí jako ČÁST ŠESTÁ a Čl. VII se označí jako Čl. IX.

III. Návrh změn zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

- 5) Za část čtvrtou se vkládá část pátá, která zní:

„ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o hlavní městě Praze

Čl. VIII

Změna zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 145/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 387/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 66/2008 Sb., zákona č. 169/2008 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 246/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 239/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 24/2015 Sb., zákona č. 298/2015 Sb., zákona č. 106/2016 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 257/2017 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., a zákona č. 263/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 7 se číslo „18“ nahrazuje číslem „16“.
2. V § 7 písm. a) se zrušují slova „a být volen“.
3. V § 7 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:
„(2) Občan hlavního města Prahy, který dosáhl věku 18 let má právo být volen do zastupitelstva hlavního města Prahy za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.“
4. V § 8 se číslo „18“ nahrazuje číslem „16“.
5. V § 8 písm. a) se zrušují slova „a být volen“.
6. V § 8 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:
„(2) Občan městské části, který dosáhl věku 18 let má právo být volen do zastupitelstva městské části za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.“
7. V § 9 odst. 1 se věty první a druhá nahrazují větami „Oprávnění uvedená v § 7 odst. 1 a § 8 odst. 1 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 16 let,“.
8. V § 9 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Oprávnění uvedená v § 7 odst. 2 a 8 odst. 2 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je hlášena k trvalému pobytu v hlavním městě Praze nebo městské části, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.“

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

9. V § 9 odst. 3 se text „§ 7 písm. c) až g)“ nahrazuje textem „§ 7 odst. 2 písm. c) až g)“.

10. V § 9 odst. 3 se text „§ 8 písm. c) až g)“ nahrazuje textem „§ 8 odst. 2 písm. c) až g)“.

11. V § 9 odst. 3 se číslo „18“ nahrazuje číslem „16“.

IV. Odůvodnění navrhovaných změn

V současné době je aktivní volební právo, tedy právo volit, garantováno občanům ČR, kteří dosáhli věku 18 let. Navrhovaná právní úprava mění dosavadní minimální věk 18 let pro výkon aktivního volebního práva v komunálních volbách, tedy ve volbách do obecních zastupitelstev, na 16 let.

Důvodem pro snížení věkové hranice je především snaha o začleňování mladší generace občanů do veřejného dění a zároveň podpora občanské vzdělanosti a angažovanosti.

Domnívám se, že občané starší 15 let jsou dostatečně rozumově vyspělí, aby se dokázali tímto způsobem podílet na správě věcí veřejných. Mladší generace je zároveň obratnější ve filtrování informačního obsahu, se kterým denně přichází do styku skrze sociální sítě a jiné prostředky elektronické komunikace, proto garance aktivního volebního práva může pomoci budování kritického myšlení a zasazení informací do kontextu už od útlého věku.

Pakliže je dle právního řádu České republiky každý občan ve věku 15 let trestně odpovědný a je tedy považován právním řádem jako člověk schopný rozeznat své jednání, nevnímáme jako důvodné omezení aktivního volebního práva na 18 let.

Hranice 16 let je zvolena především proto, že v tomto věku mají občané dokončené základní vzdělání a je tedy splněn předpoklad informovanosti voliče. Inspirací v tomto případě byly i státy jako Rakousko nebo Brazílie, kde je obecně aktivní volební právo garantováno občanům, kteří dosáhli věku 16 let nebo Estonsko, kde mohou, obdobně jako v navrhované právní úpravě, volit občané starší 15 let pouze v komunálních volbách. Komunální volby byly zvoleny z důvodu zjištění toho, jaký mají zájem voliči ve věkové skupině 16 let a výš o volby. Dále je to sama povaha komunálních voleb, ve kterých jsou voleni zástupci, kteří rozhodují

tkz. nejbliže občanovi, což umožňuje voličům snadněji sledovat pracovní výsledky voleného orgánu.

Společně s umožněním výkonu aktivního volebního práva navrhuji i snížení věkové hranice na 16 let pro výkon dalších práv, úzce spojených s právem volit do obecního zastupitelstva, jako jsou právo hlasovat v místním referendu, právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti obcí, městských částí nebo hlavního města Prahy, právo vystoupit na zasedání zastupitelstva se svým projevem, právo nahlížet do rozpočtu, právo vyjadřovat se k návrhu rozpočtu a právo podávat orgánům obce, městských částí nebo hlavního města Prahy návrhy, připomínky a podněty.

Navrhovaná právní úprava počítá se snížením věkové hranice pro výkon aktivního volebního práva. Orgány veřejné správy budou nuceny vypracovat nový seznam voličů a začlenit do seznamu i osoby starší 15 let. Celkový počet voličů se podle dostupných dat zvýší přibližně na 8,5 milionu.

Vzhledem k rozšíření celkového počtu voličů dojde i ke zvýšení výdajů vynaložených na tisk volebních lístků, rozvoz volebních lístků a dalších variabilních nákladů souvisejících s celkovým počtem voličů. Podle dostupných dat by se celkový počet voličů zvýšil o 2,18 %, dá se tedy předpokládat, že o stejné procento by se zvýšili i zmíněné variabilní výdaje.

Platné znění příslušných částí zákona s vyznačením změn:

I. Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

§ 4

Právo volit

(1) Právo volit do zastupitelstva obce, města nebo hlavního města Prahy má občan obce⁴ za předpokladu, že jde o státního občana České republiky, který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně ~~18~~ **16** let, je v den voleb v této obci, městě nebo v hlavním městě Praze přihlášen k trvalému pobytu,⁵ a státní občan jiného státu, který v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, je držitelem potvrzení o přechodném pobytu na území nebo povolení k trvalému pobytu a je přihlášen k pobytu v této obci, městě nebo hlavním městě Praze, dosáhl věku nejméně ~~18~~ **16** let a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, (dále jen "volič"); do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části města se zvláštním postavením (dále jen "územně členěné statutární město") anebo městské části hlavního města Prahy⁶ má právo volit ten volič, který je v den voleb přihlášen k pobytu v tomto městském obvodu nebo městské části.

(2) Překážkami výkonu volebního práva jsou

- a) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody,
- b) omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva⁷,
- c) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu,⁸ nebo
- d) výkon služby vojáka z povolání v zahraničí nebo výkon služby vojáka v záloze v zahraničí.

---

⁴ § 16 zákona č. 128/2000 Sb. § 6 zákona č. 131/2000 Sb.

⁵ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

⁶ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

⁷ § 55 až 65 občanského zákoníku.

⁸ § 5 odst. 2 písm. b) a § 9 odst. 4 písm. a) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 548/1991 Sb. a zákona č. 258/2000 Sb.

§ 5

Právo být volen

(1) Členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, **který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let a** u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b); členem zastupitelstva městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy může být zvolen ten volič, **který alespoň v den voleb, a konají-li se volby ve dvou dnech, druhý den voleb, dosáhl věku nejméně 18 let a** u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b) a který je v den voleb v tomto městském obvodu nebo městské části přihlášen k pobytu.

(2) Funkce člena zastupitelstva obce, města, územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem této obce, města, územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy zařazeným do obecního nebo městského úřadu této obce nebo města nebo Magistrátu hlavního města Prahy; funkce člena zastupitelstva městského obvodu nebo městské části je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do úřadu tohoto městského obvodu nebo městské části a s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do magistrátu příslušného územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy; funkce člena zastupitelstva územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do úřadu městského obvodu nebo městské části tohoto města; funkce člena zastupitelstva obce, města, územně členěného statutárního města nebo hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části je neslučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do pověřeného obecního úřadu¹¹ nebo krajského nebo finančního úřadu.

(3) Funkce člena zastupitelstva obce, města, územně členěného statutárního města, hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části (dále jen "zastupitelstvo obce") je neslučitelná podle odstavce 2 pouze za podmínky, že zaměstnanec vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti příslušné obce, města, územně členěného statutárního města, hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části (dále jen "obec"), nebo za podmínky, že jde o zaměstnance jmenovaného starostou, primátorem, v hlavním městě Praze

---

¹¹ § 64 zákona č. 128/2000 Sb.

primátorem hlavního města Prahy nebo starostou městské části, hejtmanem nebo radou kraje, obce, města, hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části.

II. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

§ 16

(1) Občanem obce je fyzická osoba, která

a) je státním občanem České republiky, a

b) je v obci hlášena k trvalému pobytu.⁶

(2) Občan obce, který dosáhl věku ~~18~~ 16 let, má právo

a) volit ~~a být volen~~ do zastupitelstva obce za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁷

b) hlasovat v místním referendu za podmínek stanovených zvláštním zákonem,⁸

c) vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem,

d) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně ve stanovené lhůtě, nebo ústně na zasedání zastupitelstva obce,

e) nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu obce za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, do usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a pořizovat si z nich výpisy,

f) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů,

g) podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty; orgány obce je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů.

---

⁶ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

⁷ Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 247/1995 Sb.

⁸ Zákon č. 298/1992 Sb., o místním referendu, ve znění zákona č. 152/1994 Sb.

(3) Občan obce, který dosáhl věku 18 let má právo být volen do zastupitelstva obce za podmínek stanovených zvláštním zákonem.

~~(3)~~**(4)** Oprávnění uvedená v odstavci 2 písm. c) až g) má i fyzická osoba, která dosáhla věku ~~18~~ **16** let a vlastní na území obce nemovitost.

§ 17

(1) Oprávnění uvedená v § 16 **odst. 2** má i fyzická osoba, která dosáhla věku ~~18~~ **16** let, je cizím státním občanem a je v obci hlášena k trvalému pobytu, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

(2) Oprávnění uvedená v § 16 **odst. 3** má i fyzická osoba, která dosáhla věku **18** let, je cizím státním občanem a je v obci hlášena k trvalému pobytu, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

III. Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

§ 6

(1) Občanem hlavního města Prahy je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a v hlavním městě Praze je přihlášena k trvalému pobytu.

(2) Občanem městské části je občan hlavního města Prahy, který je v městské části přihlášen k trvalému pobytu.

§ 7

(1) Občan hlavního města Prahy, který dosáhl věku ~~18~~ **16** let, má právo

a) volit ~~a být volen~~ do zastupitelstva hlavního města Prahy za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem,³

b) hlasovat v místním referendu⁴ konaném na celém území hlavního města Prahy, jehož předmětem jsou záležitosti spadající do samostatné působnosti hlavního města Prahy, za podmínek stanovených zákonem,

---

³ Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 247/1995 Sb.

⁴ Zákon č. 298/1992 Sb., o místním referendu, ve znění zákona č. 152/1994 Sb.

- c) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou hlavního města Prahy nebo zastupitelstvem hlavního města Prahy; je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občanů hlavního města Prahy, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů,
- d) vyjadřovat na zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy v souladu s jednacím řádem svá stanoviska,
- e) nahlížet do rozpočtu hlavního města Prahy a do závěrečného účtu hlavního města Prahy za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva hlavního města Prahy, do usnesení rady hlavního města Prahy, výborů zastupitelstva hlavního města Prahy a komisí rady hlavního města Prahy a pořizovat si z nich výpisy,
- f) podávat orgánům hlavního města Prahy návrhy, připomínky a podněty; podání orgány hlavního města Prahy vyřizují bezodkladně, nejdéle do 60 dnů,
- g) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu hlavního města Prahy a k závěrečnému účtu hlavního města Prahy za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně ve stanovené lhůtě, nebo ústně na zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy.

(2) Občan hlavního města Prahy, který dosáhl věku 18 let má právo být volen do zastupitelstva hlavního města Prahy za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

§ 8

(1) Občan městské části, který dosáhl věku ~~18~~ 16 let, má právo

- a) volit ~~a být volen~~ do zastupitelstva městské části za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem,³
- b) hlasovat v místním referendu,⁴ jehož předmětem jsou záležitosti spadající do samostatné působnosti městské části, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem,
- c) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou městské části nebo zastupitelstvem městské části; je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů městské části, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů,
- d) vyjadřovat na zasedání zastupitelstva městské části v souladu s jednacím řádem svá stanoviska,

---

³ Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 247/1995 Sb.

⁴ Zákon č. 298/1992 Sb., o místním referendu, ve znění zákona č. 152/1994 Sb.

e) nahlížet do rozpočtu městské části a do závěrečného účtu městské části za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva městské části, do usnesení rady městské části, výborů zastupitelstva městské části a komisí rady městské části a pořizovat si s nich výpisy,

f) podávat orgánům městské části návrhy, připomínky a podněty; podání orgány městské části vyřizují bezodkladně, nejdéle do 60 dnů,

g) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu městské části a k závěrečnému účtu městské části za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně ve stanovené lhůtě, nebo ústně na zasedání zastupitelstva městské části.

(2) Občan městské části, který dosáhl věku 18 let má právo být volen do zastupitelstva městské části za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

§ 9

(1) Oprávnění uvedená v § 7 **odst. 1** a 8 **odst. 1** má i fyzická osoba, která dosáhla věku ~~18~~ **16** let, je cizím státním občanem a je hlášena k trvalému pobytu v hlavním městě Praze nebo městské části, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

(2) Oprávnění uvedená v § 7 odst. 2 a 8 odst. 2 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je hlášena k trvalému pobytu v hlavním městě Praze nebo městské části, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

~~(2)~~ **(3)** Oprávnění uvedená v § 7 **odst. 1** písm. c) až g) a v § 8 **odst. 1** písm. c) až g) má i fyzická osoba, která dosáhla věku ~~18~~ **16** let a vlastní na území hlavního města Prahy nebo městské části nemovitost.